

İnsanın hayatta hedefi olmalı mıdır? Bir hedefin var mı yani?

Net hedeflerin ne işe yaradığı konusunda şüphelerim var. İnsanın bir yönü olmasını ve nereye gitmek istediğini bilmesini anlıyorum ama net hedefler dediğimizde bunların kazandırmak kadar kaybettirme, rahatlatmak kadar sıkma ihtimalleri mevcut. Kafasındaki kişiliğe veya *hedeflere* sıkı sıkıya bağlı olduğu için daha iyi fırsatları kaçıranları da gördüm. Takıntı haline gelmediği sürece hedeflerin net olması da güzel belki, yine de bunları artık eskisi kadar önemli gördüğümü söyleyemem.

Olmasa da olur diyorsun yani.

İnsanın elindeki imkanları değerlendirmeyi öğrenmesi daha önemli bir yetenek gibi gelmeye başladı. Elindeki imkanlar derken illa maddi imkanları kastetmiyorum. Sağlık böyle, zaman böyle. Bunları belli bir hedef için değerlendirmeye çalışmasıyla, kendine *yoktan var olan* hedefler bulması arasında bir fark var.

Zaman farkı da var.

Evet, süre farkı da var. Çok uzun vadeli düşünmek, insanlarda umutsuzluğa ve dünyadan yabancı bir soyutluğa sebep oluyor. Uzun vadeli düşünmek belki Türklerin ekseriyetinin hastalığı değil, çoğumuz günlük edindiğimizi, para olsun, fikir olsun, insan olsun o gün harcayan insanlarız. Bununla beraber *sonuç alınacak kadar kısa vadeli* olmanın önemli bir faydası var.

Feedback almak?

Aklıma başka bir şey getiriyor ama *geribildirim* diyorlar, mukabele de diyebiliriz belki. İnsanın kendine koyduğu hedeflerde de mukabele önemli. Kafada güzel duran pek çok fikrin uygulanmasının, yaşanmasının pek o kadar da güzel olmadığını anlayabiliriz.

Hayat bize karşılık vermeden bilemeyiz.

Eğitim mesela yapay da olsa hızlı bir mukabele mekanizması kurmaya çalışır. Bunun kötü giden tarafları da var, kimisi de *geribildirim arsız* olduğu için kendi yolundan gitmeyi, doğru olanı yapmayı bir türlü öğrenemez. Devamlı birilerinin kuyruğunda gezmeye ihtiyaç duyar. Ancak kimisi de, eğitim mekanizmalarından sıkı sıyrıldığı için, tüm mukabele fikrine soğur. İnsanlardan mümkün olduğunca uzak durmak ve onların mümkün merteye anlamayacağı işlerle uğraşmaya sardırır. Alacağı geribildirim kalitesinden veya değerinden emin olmadığından veyahut korktuğundan.

Neden korkuyor? Hedeflerinin söylediklerinin yazdıklarının değerli olmadığını duymaktan mı?

Belki. Bunda haksız sayılmaz. İnsanlar birbirlerine karşı çok acımasız.

İnsanlar acımasız, evet.

İnsanın hedeflerini kendine saklamasında bir beis yok, onları ortaya serip ezilmesini seyretmek yerine. Bununla beraber bu hedeflerin kendisinden o kadar emin olmak da ayrı bir yanılsama. Kendine mukabele mekanizmaları bulması gerekir. En azından uğraşmaya değer olup olmadığını ve sonunda vardığı yeri sevip sevmeyeceğini anlaması için.